

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Zondag 52
Middagdienst

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Psalm 97 : 1, 4 en 5**
- 4 Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 Schriftlezing : Jacobus 1**
- 6 Zingen : Psalm 1 : 1 - 3**
- 7 Tekst : Zondag 52**
- 8 Prediking**
- 9 Zingen : Gezang 123 : 1**
- 10 Apostolische Geloofsbelijdenis art 2 - 7**
- 11 Zingen : Gezang 123 : 5**
- 12 Dankzegging en gebed**
- 13 Inzameling van de offergaven**
- 14 Slotzang : Lied 23 : 1 en 3**
- 15 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Er lijkt iets merkwaardigs aan de hand te zijn in de kerk vandaag de dag. Aan de ene kant is er de nodige weerstand tegen preken waarin nadrukkelijk wordt stil gestaan bij onze zonden. Een enkele keer krijg ik nog wel eens het verzoek daar wat meer aandacht aan te besteden. Maar zeker in het verleden was de klacht dat ik er teveel aandacht aan besteedde. 'Ja, dominee dat verhaal over die zonden kennen we nu wel. Nu graag iets anders. We willen verder.' Maar wie zou menen dat 'verder' betekent dat er een breed levend verlangen en sterke inzet is om heilig te leven, vergist zich vrees is. Dat is tenminste mijn indruk uit wat ik in de pers lees en wat ik op de catechisatie van de jongeren terug krijg. Het is geen breed levend thema: levensheiliging. Is het zo dat we ons verzoend hebben met een leven waarin we toch telkens weer zonden doen en waarin deze zonden toch ook niet te zwaar op ons drukken? Want er is toch vergeving door het offer van de Heer Jezus. Ik wil zeker niet beweren dat dit voor iedere individuele broeder of zuster zo is. Zo goed ken ik het persoonlijk geloofsleven van de meesten van u niet. Het is een algemeen gevoel en u kunt denk ik best voor uzelf bepalen of dit al dan niet voor u geldt. **[Belang levensheiliging]** Ik kom er ook op omdat in het laatste nummer van 'Dienst', een blad voor ambtsdragers, een artikel te lezen was over een onderzoek dat onder ouderlingen was gedaan. Uit dat onderzoek bleek dat veel ouderlingen worstelen met hun taak om te waken over de heiligheid van de gemeente en over de heiligheid van de broeders en zusters die aan hun zorg zijn toevertrouwd. Er is schroom bij ambtsdragers om de kwaliteit van het geloofsleven van gemeenteleden te peilen en te kwalificeren. Als ik eerlijk ben, dan voel ik me daarin ook wat minder vrij dan vroeger. Wat echter duidelijk mag zijn is dat een christelijk leven zonder levensheiliging niet mogelijk is. Niet voor niets komen we in Gods Woord, en ook in het Nieuwe Testament, allerlei bepalingen tegen die te maken hebben met ons gedrag. Ons handelen moet bepaald worden door de liefde voor God en de liefde voor onze naaste. Petrus schrijft in zijn eerste brief, hoofdstuk 1 vers 1 en verder: Wees als gehoorzame kinderen en geef niet opnieuw toe aan de begeerten waardoor u vroeger, toen u nog onwetend was, werd beheerst, maar leid een leven dat in alle opzichten heilig is, zoals Hij die u geroepen heeft, heilig is. Hoe belangrijk de heiliging van ons leven, blijkt ook duidelijk uit het gebed dat de Heer Jezus ons geleerd heeft. Het verlangen naar een heilig leven zit eigen-

lijk in iedere bede opgesloten. **[Verlangen heilig leven]** We willen niet dat door onze zonden de Naam van onze hemelse Vader ontheiligd wordt. We willen meewerken aan de komst van zijn Koninkrijk. We willen Gods wil doen, enzovoort. En bij de zesde bede komt deze heiliging uitdrukkelijk terug. Want uit deze bede spreekt het verlangen om heilig te leven. Iets waar we uit onszelf niet toe in staat zijn. Want onze krachten kunnen niet op tegen de duivel, de wereld en ons eigen vlees. En toch willen we het wel. En daarom bidden we God om ons niet in verzoeking te leiden, maar ons van de boze te verlossen.

Als we dan naar de inhoud van deze bede kijken dan doemen er wel gelijk problemen op. Want in de Gereformeerde theologie wordt onderscheid gemaakt tussen beproevingen en verzoeken. Verzoeken komen van de duivel en hebben tot doel ons tot zonden aan te zetten en ons van God te vervreemden. Met als uiterste doel dat we tegen God in opstand komen en verloren gaan. Dat is nu eenmaal waar de duivel voortdurend op uit is. Beproevingen komen van God en hebben tot doel om ons geloof en vertrouwen in God te versterken. **[Verskil verzoeking beproeving]** Op zich is dit een waardevol onderscheid omdat het spraakverwarring voorkomt. Maar als we naar de Griekse grondtekst van het Nieuwe Testament kijken, dan is dat verschil daar niet in terug te vinden. Het Grieks gebruikt voor beproeving en verzoeking hetzelfde woord. Een woord dat een redelijk neutrale klank heeft en is afgeleid van het werkwoord 'proberen'. **[Grieks geen onderscheid]** Vanuit de Gereformeerde theologie is het dus wel begrijpelijk als broeders en zusters moeite hebben met de vertaling van het Onze Vader in de NBV. Want daar staat: en breng ons niet in beproeving. Maar vanuit de Griekse tekst valt de huidige vertaling te verdedigen.

Kijken we naar Jakobus 1, dan komen er ook vragen op. Want in vers 13 staat dat de verleiding, de beproeving, niet van God komt. Voor de goede orde, ook hier wordt in het Grieks dat neutrale woord gebruikt dat ook in de zesde bede wordt gebruikt. De proef komt niet van God. Maar waarom vragen we dan aan God om ons niet in de beproeving te brengen? Wat heeft God daar dan mee te maken als de beproevingen niet van God komen? En de problemen worden nog groter als we ook nog vers 2 van Jakobus 1 erbij betrekken. **[Tegenstelling?]** Want daar staat: 'Het moet u tot grote blijdschap stemmen, broeders en zusters, als u allerlei beproevingen ondergaat.' Als je die woorden afzet tegen wat de Heer Jezus ons geleerd heeft te bidden, dan wordt het helemaal onbe-

grijpelijk. Moeten we beproevingen nu toejuichen of moeten we vragen of de HERE ons ervoor wil bewaren? Komen de beproevingen bij God vandaan of komen ze op uit onze harten?

Laat ik wat duidelijkheid in dit vraagstuk mogen brengen. Laten we daarvoor beginnen met terug te gaan naar het begin van het gebed. We bidden de zesde bede vanuit de intieme band die we met God hebben. Hij is onze Vader. Onze hemelse Vader. Zijn hart gaat naar ons uit en ons hart gaat, als het goed is, naar Hem uit. Wij willen voor en met Hem leven. Wij willen dat Hij blij kan zijn met hoe wij leven. Ook al is ons leven dan nog niet volmaakt, toch kan God zich verheugen als we breken met zonden en ons tot Hem bekeren. Zoals de Heer Jezus dat zegt in **[Lucas 15,7]**. In de hemel is er blijdschap over elke zondaar die zich bekeert. Die wetenschap is een heerlijke motivatie om met zonden te breken en weer voor de HERE te gaan leven. In de hemel worden ze daar blij van. Het omgekeerde is natuurlijk ook waar. Dat er in de hemel verdriet en boosheid is als we ons van God afkeren. Wie zich een kind van God weet en een leerling van zijn Zoon Jezus Christus, die wil vanuit de band niet zondigen. Wat ben je voor kind als je ongevoelig bent voor de gevoelens van je Vader? Voor de gevoelens van je Verlosser? Voor de gevoelens van de Heilige Geest die in je wil wonen en werken en die het op Zich heeft genomen om ons steeds meer op Jezus Christus te laten lijken? Vanuit dat verlangen om kind en leerling te zijn waar God blij mee kan zijn, vragen we onze Vader in de hemel ons niet in verzoeking te leiden, maar er ons voor te bewaren.

Uit deze bede spreekt dus zelfkennis. Kennis van eigen zwakheid. Het besef dat wij niet in staat zijn om staande te blijven in ons geloof. We beseffen dat allerlei dingen ons van God kunnen vervreemden. Agur geeft daar in Spreuken 30 prachtig blijk van als hij aan God vraagt om hem niet rijk en niet arm te laten zijn. Want rijkdom kan hem ertoe verleiden te gaan denken dat hij God niet nodig heeft. Armoede kan hem ertoe brengen om te gaan stelen. Wat allebei verkeerd is. **[Verlangen niet kwetsen]** HERE breng me dus niet in omstandigheden waarin ik me van af zou vervreemden. Want we weten hoe gemakkelijk dat kan gebeuren. Dat vragen we dus aan de HERE in deze bede.

Nu weten we dat de HERE naar zijn kinderen luistert. Niet voor niets eindigen we ons gebed met het woord 'amen'. Dat is een woord van geloof en vertrouwen. Het betekent, aldus de mooie uitleg van de Catechismus: God heeft mijn gebed veel stilliger verhoord, dan ik in mijn hart voel dat ik dit van Hem begeer. **[Amen]** Als wij dus bidden of

God ons niet in de verleiding wil brengen dan heeft God ons gebed al verhoord. Maar blijkbaar betekent verhooring niet automatisch dat God precies onze wensen vervult. Zoals we ook wel weten. Want er zijn broeders en zusters in de wereld die vanmorgen om hun dagelijks brood hebben gevraagd en het niet zullen krijgen. **[Verhooring is niet]** Zo betekent het bidden van deze zesde bede niet automatisch dat we niet met beproevingen en verleidingen te maken zullen krijgen. Dat weten we allemaal uit ervaring. Maar toch heeft onze Vader ons verhoord. Hij heeft geluisterd en desondanks toch besloten dat Hij ons alle verleidingen uit onze buurt zal houden. En waarom niet? Omdat Hij niet van ons houdt? Nee, want Hij heeft ons zeker lief. Hij is onze Vader in de hemel die in zijn liefde een eeuwig verbond met ons gesloten heeft. En dat betekent dus dat als er verleidingen en beproevingen in ons leven zijn, dat onze Vader in de hemel bij ons is. Omdat Hij bij ons is weet Hij welke beproevingen wij moeten ondergaan. Weet Hij dat we in de moeiten en in gevaar zijn. Weet Hij dat ons bestaan misschien schudt op zijn grondvesten. Dan weet Hij dat we misschien in paniek zijn. Dat we Hem misschien niet begrijpen. Dan weet Hij dat wij het niet meer weten. En dat doet niet God niet met het doel dat wij dan van Hem vervreemden. Maar Hij doet dat omdat Hij is geloof wil laten groeien. Hij wil dat wij op Hem leren vertrouwen ook als we zijn liefde niet kunnen ontdekken. **[Door de beproevingen]** Hij wil ons leren om in ons geloof onze ogen steeds meer op zijn Zoon Jezus Christus gericht te houden. Hij wil ons misschien laten ervaren hoe zwak we zijn. Dat kunnen we nodig hebben als we toch nog teveel op eigen kracht vertrouwen. Hij wil ons misschien leren dat zijn liefde voor ons puur en alleen op zijn genade is gebaseerd en niet op enige verdienste van onze kant. En wie dat ziet, die begrijpt dan ook dat Jakobus heeft geschreven dat het ons tot grote blijdschap moet stemmen als we allerlei beproevingen ondergaan. **[Reden tot blijdschap]** Niet omdat die beproevingen zelf fijn zijn of zo. Maar omdat we door die beproevingen een sterker geloof krijgen. En als ons geloof sterker wordt, gaan we meer lijken op Gods Zoon Jezus Christus. Dan zijn we een klein stapje dichterbij de volmaaktheid waar we naar op weg zijn.

Dus die beproevingen die ons van God zouden kunnen vervreemden, die kan God ook gebruiken om ons meer naar Hem toe te trekken. Om ons geloof te laten groeien. En de HERE is er ook duidelijk over dat Hij ons langs deze weg tot volmaaktheid wil brengen. Dat is hoe God werkt. Vandaar dat Paulus in **[Handelingen 14 : 22]** de pasbekeerde

broeders en zusters in Derbe, Lystra en Ikonium vertelde dat ze pas na veel beproevingen het Koninkrijk van de hemel kunnen binnen gaan. Het is wat dat betreft met ons niet anders dat met het volk Israël in de woestijn. Zij waren op weg naar het beloofde land en tijdens die reis werden ze beproefd. Daar hoefde de HERE niet veel voor te doen. Vaak was het het de zondige aard van het volk dat ervoor zorgde dat ze zonden deden. We kunnen denken aan het gouden kalf. We kunnen denken aan het ongeloof nadat de twaalf verspieters waren teruggekomen van hun verkenningstocht door het land Kanaän. We kunnen denken gebrek aan vertrouwen als er even geen water beschikbaar was. Het volk moest leren op de HERE te vertrouwen en niet op datgene wat ze zagen. En toen het volk dat geleerd had konden ze het beloofde land binnen gaan. Het is dus zorg van de HERE als Hij ons door beproevingen heen leidt. Want hierdoor worden we gevormd. Maar tegelijk bidden we of de HERE er ons voor wil bewaren, omdat ze ons ook van God kunnen vervreemden. Maar dan weten we ook zeker dat als de HERE ons moeiten geeft, dat Hij bij ons is en ons door de beproeving heen wil helpen.

En de duivel dan? Want over Hem gaat het ook in deze bede. Want we vragen de HERE of Hij ons van Hem wil verlossen. Zijn dreiging is er. Daar kan niemand van ons om heen. Als een leeuw die op zoek is naar prooi, zo dwaalt de duivel op aarde rond om mensen bij God weg te trekken. En rekt u er maar op dat hij zijn ogen op ons gericht heeft en ons maar wat graag bij God zou wegtrekken. En moeten wij daarom heel bang zijn, jongens en meisjes? Moet je heel erg bang zijn voor de duivel? Ik zou zeggen: dat hangt er vanaf. Moet je er bang zijn dat je je papa en mama kwijt raakt als je naar het dorp gaat in Spijkenisse? Of naar de Binnenban? Of als je naar de intocht van Sinterklaas gaat. Daar zijn veel mensen en je kunt zomaar je vader en moeder kwijt raken als je niet oplet en een beetje gaat zwerven. Maar als je gewoon papa of mama een hand geeft, dan kan je niets gebeuren. Toch? Dan hoef je nergens bang voor te zijn. Zo is het ook met de duivel. **[Dicht bij de HERE]** Als wij dicht bij de HERE leven dan hoeven we niet bang te zijn voor de duivel. Dan is de HERE bij ons en tegen God durft de duivel niets te doen.

En daarom bidden we ook vol vertrouwen. Want we kennen God. God heeft zijn Zoon onze Heer Jezus Christus naar de aarde gestuurd. Hij heeft ons uit de macht van de duivel verlost. Hij heeft met zijn kostbaar bloed voor ons leven betaald. Wij zijn het kost-

baar eigendom van Jezus Christus. En daarom is zijn Vader onze Vader. En daarom bewaart Hij mij zo, dat er geen haar van mijn hoofd kan vallen, ja zelfs zo, dat alles moet dienen tot mijn redding en geluk. God heeft ons gered vanwege de eer van zijn Naam. Zijn Naam als God en Schepper die het niet verdraagt dat de kroon op zijn schepping verloren gaat door toedoen van zijn grote vijand de duivel. Hij is God. Alle macht is van Hem. **[Alle macht]** Dat heeft Hij laten zien. Dat laat Hij zien en dat zal Hij laten zien. In rustige tijden in ons leven en in tijden van storm en moeiten. Altijd zal God er voor ons zijn. Als een Vader die voor ons zorgt. Als een Verlosser die ons bevrijdt en die voor ons pleit. En als een Trooster die ons helpt in de strijd tegen de duivel, de wereld en ons eigen vlees. Alles hebben we in God en buiten Hem zijn we aan de duivel overgeleverd. Kies dan voor het leven. Kies voor God.

Amen